

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 stycznia 2013 roku powód M. O. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. D. (1) kwoty 2.579,31 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona kwota stanowi należne mu zgodnie z treścią przepisu art. 79 ust. 1 pkt.3 lit.b ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych wynagrodzenie z tytułu bezprawnej publikacji przez pozwanego w serwisie internetowym (...) fragmentu Mapy Polski, opracowanej przez Wydawnictwo C., do której prawa autorskie z tytułu zawartej umowy licencyjnej posiadał powód. Dochodzona w pozwie kwota stanowi trzykrotność opłaty licencyjnej w wysokości 859,77 złotych .

(pozew k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu pozwany podniósł, że nigdy nie umieszczał i nie ma możliwości technicznych umieszczenia mapy w serwisie (...). Pozwany korzysta z serwisu poprzez zamieszczanie ogłoszeń sprzedaży samochodów. Wszystkie informacje dotyczące, np. wysokości rat kredytów, reklam, map z dojazdem zamieszczane są bez wiedzy i zgody pozwanego. Po otrzymaniu pisma od powoda o naruszeniu praw autorskich pozwany poinformował administratora strony www.autotrader.pl o zaistniałej sytuacji, który usunął mapę.

(odpowiedź na pozew k. 22)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 lutego 2006 roku pomiędzy powodem a A. C. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w Ł. przy ul. (...) zawarta została umowa licencji wyłącznej nr 5.13.3.2006, której przedmiotem było udzielenie powodowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „ (...)” licencji wyłącznej na korzystanie z utworów wymienionych w umowie – cyfrowych map Polski na wskazanych w niej polach eksploatacji. A. C. oświadczył, że posiada pełne prawa autorskie majątkowe do cyfrowej mapy Polski oraz wszelkich programów komputerowych, przykładowo wymienionych w § 2 umowy, zawierających tę mapę lub też jej elementy. Wskazane prawa autorskie majątkowe obejmowały prawa do całości utworów włączając wszystkie wchodzące w ich skład części w tym: prawa do mapy głównej, wszystkich zamieszczonych tamże map bocznych (kartonów), całości opracowań tekstowych znajdujących się na odwrotnych stronach map, kodu źródłowego oprogramowania jak również do projektu okładki wraz ze wszystkimi wchodzącymi w jej skład elementami.

Umowa obejmowała wykorzystanie wymienionych w niej utworów na polu eksploatacji polegającym na zezwoleniu na wykonywanie praw zależnych poprzez udzielanie sublicencji osobom trzecim na następujących polach eksploatacji:

- utrwalanie i zwielokrotnianie metodą poligraficzną i elektroniczną oraz rozpowszechnianie w sieciach teleinformatycznych (w tym sieci Internet oraz sieciach o zbliżonej strukturze i sposobie funkcjonowania) rastrowych obrazów kartograficznych (map) stanowiących element opracowań,
- dokonywanie zmian w treści i formie graficznej map poprzez dodawanie własnych punktów wskazujących lokalizację obiektów punktowych, liniowych lub powierzchniowych.

Umowa zawarta została na okres dwóch lat począwszy od daty jej zawarcia za wynagrodzeniem stanowiącym 50 % kwoty uzyskanej przez powoda z tytułu udzielenia sublicencji.

(umowa k. 13)

Aneksami z dnia 13 lutego 2008 roku, 12 lutego 2010 roku oraz 12 lutego 2012 roku umowa była przez strony przedłużana na okresy kolejnych dwóch lat.

(aneksy do umowy k. 14-15)

W dniu 3 marca 2006 roku pozwany T. D. (2) jako zleceniodawca zawarł z (...) .com (Polska) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jako zleceniobiorcą umowę nr (...), na mocy której zleceniobiorca zobowiązał się wobec pozwanego do wykonania na jego rzecz strony internetowej określonej w umowie jako „autostrona pakiet 90/202”. Ponadto świadczona przez spółkę (...) .com (Polska) usługa obejmowała otwarcie pod adresem utworzonej dla pozwanego strony internetowej <http://www.carland.autotrader.pl> konta, na którym mógł on umieszczać własne ogłoszenia.

(umowa k. 78, pismo k.77)

Zgodnie z obowiązującą w spółce (...) .com (Polska) procedurą, do zadań spółki należało umieszczanie obrazów graficznych na tworzonych przez spółkę stronach internetowych klientów.

(pismo k. 115)

W dniu 15 stycznia 2010 roku powód stwierdził, że na internetowej stronie <http://www.carland.autotrader.pl>, występuje fragment mapy Polski z programu Mapa Polski 2001 Wydawnictwa (...), do której prawa autorskie przysługują powodowi. Powód dokonał zabezpieczenia informacji umieszczonej na stronie internetowej poprzez wykonanie kopii pulpitu zawierającego adres strony internetowej [www.carland.autotrader.pl/pp4/first, \(...\).asp](http://www.carland.autotrader.pl/pp4/first,...). oraz wyświetlony fragmentem mapy.

(zeznania świadka M. R., e-protokół rozprawy k.72, czas nagrania 00:05:39, wydruki komputerowe k.10-11)

Pismem datowanym na dzień 15 stycznia 2010 roku powód wezwał pozwanego do usunięcia stanu bezprawnego naruszenia praw autorskich przez zawarcie stosownej umowy licencyjnej.

(pismo k. 9)

Zgodnie z cennikiem licencyjnym powoda obowiązującym od dnia 1 grudnia 2006 roku, wykupienie u niego sublicencji w zakresie jednego fragmentu mapy na najkrótszy okres do 1 roku, wynosi 699,00 złotych netto. Do podanej ceny należało doliczyć podatek vat w stawce podstawowej w obowiązującej wysokości.

(cennik licencyjny k. 16)

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy na podstawie treści znajdujących się w aktach sprawy dokumentów, których prawdziwość nie budziła zastrzeżeń, jak również w oparciu o niekwestionowane przez strony zeznania świadka M. R. (2), co do których, brak było podstaw do odmowy przyznania im waloru wiarygodności.

Jednocześnie Sąd pominął sformułowany przez pozwanego na rozprawie w dniu 13 czerwca 2014 roku zarzut, co do braku tożsamości mapy umieszczonej na stronie internetowej pozwanego z cyfrową mapą Polski, do której powodowi przysługują autorskie prawa majątkowe, uznając go za sprekludowany. Zasada koncentracji materiału dowodowego oraz ekonomiki postępowania obliuguje bowiem stronę pozwaną do zgłoszenia wszelkich zarzutów twierdzeń i wniosków w odpowiedzi na pozew. Pozwany mógł zatem podnieść taki zarzut już na etapie formułowania odpowiedzi na pozew. Co więcej pozwany miał możliwość jeszcze w toku sporu do przedstawienia przedmiotowego zarzutu w dalszych pismach procesowych, do których złożenia był przez sąd wielokrotnie zobowiązany.

W konsekwencji powyższego Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu geodezji i kartografii, uznając go za zbędny dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd oddalił również wniosek pozwanego o zwrócenie się do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie o dostarczenie materiałów potwierdzających twierdzenia spółki odnośnie źródeł pozyskania spornej mapy, albowiem z pisma spółki z dnia 28

maja 2014 roku wynikało, że spółka z uwagi na znaczny upływ czasu nie dysponuje żadnymi dokumentami w tym zakresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione.

W świetle zebranego materiału dowodowego sprawy nie budzi wątpliwości fakt rozpowszechniania na należącej do pozwanego stronie internetowej pod adresem (...) fragmentu mapy Polski z programu Mapa Polski 2001, do której autorskie prawa majątkowe przysługują powodowi.

Przedmiotem prawa autorskiego, a więc utworem, jest bowiem każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (art. 1 ust. 1 pr. aut.), w tym utwór wyrażony słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi: utwory literackie, publicystyczne, naukowe, **kartograficzne** oraz programy komputerowe (art. 1 ust. 2 pkt 1 pr. aut.), a zatem uznać można, że mapa, jako utwór kartograficzny, również jest takim utworem.

Zgodnie natomiast z art. 79 ust. 1 pkt 3 ustawy z 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, (jednolity tekst – Dz. U. 2006 nr 90, poz. 631 ze zm.) dalej pr. aut. uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, między innymi naprawienia wyrządzonej szkody (a) albo na zasadach ogólnych (b) albo poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosowanego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego w szczególności z umowy licencyjnej wyłącznej z 13 lutego 2006 roku, powód jest uprawnionym z tytułu autorskich praw majątkowych do cyfrowej Mapy Polski. Swoje prawa powód bowiem nabył na mocy umowy licencyjnej (art. 41 ust. 1 pkt 1 pr. aut.), która została sporządzona na piśmie, a zatem spełnia warunki formalne z art. 53 pr. aut. Dodatkowo należy wskazać, że w umowie licencyjnej upoważniono powoda do dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych do przedmiotowej mapy.

W realiach przedmiotowej sprawy doszło zatem do naruszenia wyłącznych praw powoda jako nabywcy licencji, do wyłącznego prawa korzystania z utworu i jego rozporządzania na polach eksploatacji wyraźnie wskazanych w umowie licencyjnej (por. art. 41 ust 2 pr. aut.). Jednakże pomimo poczynionych wyżej rozważań powództwo nie mogło zostać uwzględnione.

Wskazać bowiem należy, iż określone w art. 79 ust. 1 pkt 3 pr. aut. i przysługujące podmiotowi, którego autorskie prawo majątkowe zostało naruszone, roszczenie o naprawienie szkody, oparte jest na zasadach odpowiedzialności deliktowej przewidzianej w art. 415 i nast. k.c.

Przewidziane w art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a Pr. aut. odesłanie do "zasad ogólnych" (art. 415 k.c.) jako alternatywy dla szczegółowego uregulowania odszkodowania w art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b Pr. aut., oznacza, że ten przepis jest przepisem szczególnym do art. 415 k.c. Wyjątkowość zawartej w nim regulacji polega wyłącznie na odstępstwie od zasady restytucji na rzecz ustawowego ryczałtu odszkodowawczego (dwukrotność lub trzykrotność wysokości wynagrodzenia), zobiektywizowania odpowiedzialności, a także wprowadzeniu elementu represyjnego w przypadku winy sprawcy. Pozostałe elementy odpowiedzialności są charakterystyczne dla klasycznego ujęcia odpowiedzialności deliktowej. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2011 roku, sygn. akt I CSK 633/10, Lex nr 1119398, a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2011r., sygn. akt IV CSK 133/11)

Ogólne zasady odpowiedzialności odszkodowawczej pozostały zatem jedynie zmodyfikowane przez przepisy art. 79 prawa autorskiego. Na gruncie niniejszej sprawy zastosowanie znajdzie zatem przepis art. 429 k.c., co do której to regulacji ustawodawca nie przewidział wyłączenia jej stosowania do roszczeń o naruszenie autorskich praw majątkowych.

Stosownie zaś do treści przepisu art. 429 k.c. kto powierza wykonanie czynności drugiemu ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej czynności, chyba, że nie ponosi winy w wyborze albo, że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swojej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności.

Ustawodawca przyjmuje uproszczoną zasadę zwolnienia się powierzającego z odpowiedzialności w wypadku wykazania, że czynność została powierzona osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swojej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności. W takiej sytuacji powierzający nie wykazuje swojej staranności w wykonaniu wyboru. Wybór profesjonalisty powinien być zatem uznany za wybór właściwy i to niezależnie od okoliczności danego przypadku i powinien w dostateczny sposób chronić osoby trzecie. Ponadto wskazuje się, że ustawodawca opiera się na założeniu że „nie można na nikogo nakładać obowiązku badania kwalifikacji zawodowców.” Pojęcie zawodowego wykonywania czynności na tle art. 429 k.c. powinno być rozumiane wąsko, tzn. powinno np. obejmować powierzenie określonej czynności specjalistycznej. Do zwolnienia z odpowiedzialności konieczne jest nie tylko wykazanie, że wykonawca zawodowo zajmuje się określonym charakterem działalności, lecz też wykazanie, że dana zlecona czynność objęta jest zakresem tej działalności. Jeżeli nastąpiło polecenie wykonania czynności zakładowi zajmującemu się danymi czynnościami zawodowo, wykluczone jest dalsze wykazywanie - tym razem przez poszkodowanego - winy w wyborze powierzającego w rozumieniu art. 429 k.c. (Kodeks cywilny Komentarz, pod red. K. Osajda, 2014r.wydawn. CH Beck, wyd. 8, opubl. Legalis)

W niniejszej sprawie pozwany wykazał dokumentem w postaci umowy z dnia 3 marca 2006 roku zawartej przez niego ze spółką (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W., że wykonanie strony internetowej, na której został opublikowany fragment mapy Polski, do której autorskie prawa majątkowe przysługują powodowi, powierzył przedsiębiorstwu, które w zakresie swojej działalności trudni się wykonywaniem takich czynności. Jak wynika z treści przedmiotowej umowy, na mocy jej postanowień (...) zobowiązała się do wykonania „autostrony”, m.in. poprzez umieszczenie na niej elementów słowno-graficznych, w tym spornego fragmentu mapy Polski. Umowa ta nie ograniczała się zatem jedynie do udostępnienia pozwanemu miejsca na serwerze spółki. W znajdujących się bowiem w aktach sprawy pismach spółki (...) wskazywano, że zgodnie z obowiązującą w spółce procedurą, umieszczanie obrazów na stronach internetowych klientów spółki należało do zadań spółki. Pozwany jako kontrahent był jedynie uprawniony do zamieszczania na swojej stronie internetowej ogłoszeń motoryzacyjnych.

W świetle powyższego zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób bezsporny wskazuje na to, iż wykonanie strony internetowej występującej pod adresem <http://www.carland.autotrader.pl> pozwany powierzył profesjonalistycznej spółce która w zakresie swojej działalności zajmuje się tworzeniem stron internetowych. Z tych względów na mocy art. 429 k.c. odpowiedzialność pozwanego za naruszenie praw autorskich poprzez opublikowanie na przedmiotowej stronie fragmentu mapy Polski, do której powodowi przysługują autorskie prawa majątkowe, została wyłączona.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności brak było podstaw do uwzględnienia powództwa w niniejszej sprawie.